

8.1 Hur säkerställs en kontrollerad inresa, en effektiv asylprocess och bra integration under alla omständigheter?

Belopp: 300 000 €

Tidsplan: Utredningen ska vara klar i december 2016

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

Enligt regeringsprogrammet ska invandringen vara balanserad.

Vi står inför en ny situation i Finland i och med att betydligt flera asylsökande än tidigare anländer till landet. Det stora antalet människor som kommer sätter press på systemet för mottagning av asylsökande. Det behövs en granskning av den nuvarande situationen och framtida scenarier så att den helhet som ansluter sig till asylprocessen kan utvecklas så att den bättre står i proportion till olika mängder.

- Flaskhalsarna och problemen på grund av den snabba belastningen av systemet för mottagning av asylsökande med beaktande av korstrycket mellan den nationella säkerheten och internationella förpliktelser.
- Vilka åtgärder bör vidtas för att utveckla möjligheterna till dimensionering och smidigheten (resiliensen) i processerna?
- Hur kan samarbetet med den tredje sektorn utvecklas?
- Hur kan public-private-partnership-modellen (partnerskap mellan den offentliga förvaltningen och företag inom den privata sektorn) utnyttjas för att utveckla asylsystemet?
- När når man gränsen för mottagningssystemets bärkraft? Med hjälp av hurdana indikatorer kan man granska situationen? Hurdana beredskapsåtgärder bör man utveckla för att föregripa och vid behov stoppa omfattande och eventuellt okontrollerad migration?
- Hur kan man utveckla strukturerna inom migrationsförvaltningen?
- Hurdana lyckade lösningar och goda förfaranden kan man finna i länder vars situation är jämförbar med Finlands? Kan lösningarna tillämpas i Finland?
- Genom hurdana förvaltningsåtgärder kan man bygga upp samhällets förmåga till förändring när befolkningsunderlaget förändras?
- Vilka internationella avtal och regler bör beaktas och hur?

Immigrationen förändrar Finland och integreringen av immigranter bör granskas noggrannare som en faktor som möjliggör ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft. Lyckad integration i samhället är en grundförutsättning i fråga om alla flyktingar och asylsökande. Man måste hitta goda modeller och processer för att ändra integrationsmodellerna/metoderna så att de bättre kan möta dagens utmaningar.

I anslutning till detta tema:

- Det görs en utvärdering av immigrationens och immigranternas betydelse ur den internationella konkurrenskraftens perspektiv i vissa utvalda länder och byggs upp en modell för prognostisering och utvärdering som passar i en finländsk kontext.
- Hur kan urvalet av metoder inom migrationspolitiken utvecklas så att man mera fokuserat

än tidigare kan locka investeringar och hög kompetens till Finland?

- Det görs en utvärdering av de bästa förfaringsätten och processerna för att locka in investeringar och hög kompetens i olika länder och av deras lämplighet i en finländsk kontext.
- Hur bör migrations- och integrationspolitiken utvecklas, i synnerhet när det gäller utbildnings- och sysselsättningspolitikens urval av metoder, så att en större del av de utländska studerandena på andra stadiet och inom högre utbildning får arbete i Finland efter sin examen inom en bransch som motsvarar deras utbildning?

Eventuella kopplingar till statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:

Projektet ska vara kopplade till den praktiska sektorsövergripande beredningen av asyl- och migrationsärenden och integrationsprojektet. Projektet är också nära kopplade till utarbetandet av redogörelsen och strategin för den inre säkerheten.

Informationsproduktionens huvudsakliga former:

Projektet ska resultera i en eller flera slutrapporter på finska samt mellanrapporter med vars hjälp man säkerställer att det produceras aktuell information för beslutsfattandet och utvecklandet av verksamheten. Slutrapporten ska innehålla prognosuppgifter och bakgrundsbeskrivningar samt jämförelse av verksamhetsalternativ.

8.2 Vilka har de samhälleliga effekterna av forskningsverksamhet som genomförts med internationell finansiering i Finland varit?

Belopp: 100 000 €

Tidsplan: Resultaten ska vara tillgängliga i november 2016.

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

Finlands framgång har i betydande grad grundat sig på forsknings- och innovationsverksamhet och på att man har lyckats inom viktiga politikområden i vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken. Samtidigt som offentliga och privata aktörer i samarbete har satsat på ny kunskap och kompetens i hemlandet, har internationell finansiering och i synnerhet EU-finansieringen börjat spela en allt viktigare roll. I dagens Finland, där de offentliga resurserna har minskat, är alla nya och kompletterande resurser och finansieringskällor av central betydelse.

De allt knappare satsningarna har ökat behovet av att närmare ta reda på vilken effekt politiska åtgärder och finansiering har och vad det finns för möjligheter att utveckla dem. I Finland har man anvisat knappa resurser för utvärderingen av effekterna: metoder som stöder genomslagskraften, kunnandet och kunskapsunderlaget är ännu bristfälliga.

Finländska FoU-organisationer och företag har haft relativt god framgång i utlysningarna av EU-stödda forskningsprogram och Finland är en nettomottagare i fråga om FoU-finansiering från EU. Om vi vill stärka vår konkurrenskraft krävs det att vi utnyttjar EU:s finansiella instrument klart mera än tidigare. Därför bör Finland också vara en synlig deltagare i utvecklandet av EU-politiken. Då kan vi bättre dra nytta av de möjligheter som EU har att erbjuda och främja en kompetensbaserad ekonomi inte bara i Finland utan också i hela Europa. I fortsättningen bör mera uppmärksamhet ägnas åt även tillämpningen och ett mångsidigt utnyttjande av ny kunskap.

Forskning som är EU-finansierad ska alltid ha som mål att skapa europeiskt mervärde. EU-åtgärderna ska öka det multilaterala samarbetet. I regel är det projekt som inte kan genomföras nationellt som ska stödjas med EU-finansiering. För att forskningsfinansiering från EU ska vara berättigad är det också ur Finlands perspektiv motiverat att man säkerställer att dessa mål iakttas. I utredningen tas det fram information om huruvida dessa principer förverkligas i EU-projekten.

Man har som mål att

- 1) få fram en strukturerad helhetsuppfattning om de samhälleliga effekterna (bl.a. ekonomi, forskning, beslutsfattande) av internationell forskningsfinansiering i Finland,
- 2) i detalj utvärdera vilken effekt EU:s instrument för forskningsfinansiering har i Finland både direkt och på lång sikt (med Horisont 2020 och de 3 ramprogram för forskning som föregick detta som objekt),
- 3) analysera hur väl det arbete som utförs med internationell finansiering stöder den inhemska forskningen och dess mål,
- 4) ge rekommendationer till nya politiska åtgärder så att man i framtiden kan få mera internationell finansiering och så att denna i samverkan med den inhemska finansieringen leder till bättre resultat och större samordningsfördelar.

Objektet är internationell forskningsfinansiering. Tonvikten ligger på EU:s finansieringsinstrument. Som objekt bör man också ha finansieringen från stora internationella forskningsinfrastrukturer som grundar sig på mellanstatliga avtal (bl.a. CERN, EMBL, ESA) samt effekterna av den forskning som görs inom dessa infrastrukturer för Finland.

Kopplingar till statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:

Målet "kvaliteten på och effekterna av forskning och innovationer har börjat stiga" inom insatsområdet kompetens och utbildning.

Informationsproduktionens huvudsakliga former:

Metaanalyser av existerande information och utvärdering av effekten utifrån ny information på aktörsnivå; forskningsrön som främjar genomförandet av regeringsprogrammet och nya politiska åtgärder; analyser som stöder dimensioneringen, inriktningen och effekterna av forskningsfinansieringen.

8.3 Hur kan innovativa offentliga upphandlingar och deras potential utnyttjas som verktyg för de samhällliga målen och företagens omvandling?

Belopp: 200 000 €
Tidsplan: 2016–2017

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

I statsminister Sipiläs regeringsprogram har man satt som mål att fem procent av all offentlig upphandling ska vara innovationsupphandling. Vid genomförandet av regeringsprogrammets verksamhetsplan har användningen av innovativa offentliga upphandlingar identifierats som styrmedel inom flera områden, bland annat inom bioekonomin och demonstrationsprojekt som gäller teknik för ren energi.

Det har gjorts enskilda goda innovativa offentliga upphandlingar, men för att de samhällliga målen ska uppnås krävs det mera strategisk planering och att man på bredare front inför nya upphandlingsmetoder inom de offentliga organisationerna. En förståelse av effekterna, definiering av dem och utveckling av hur de mäts spelar en nyckelroll vid utvecklandet av innovativa offentliga upphandlingar och uppfyllandet av förväntningarna på dem.

Offentliga upphandlingar har både i Finland och utomlands identifierats som ett viktigt sätt att stödja utvecklandet av den offentliga servicen, förverkligandet av olika politiska mål samt innovationer och förnyelse inom näringslivet. Genom strategiskt riktade offentliga upphandlingar kan man också hitta nya lösningar för att minska på utsläppen av växthusgaser, förbättra resurseffektiviteten och spara pengar under upphandlingens hela livscykel. Det som har varit kännetecknande för offentlig upphandling är att egenskaperna hos den produkt eller tjänst som ska köpas har fastställts noggrant i förväg och priset har avgjort vem som vinner. I och med att innehållet har varit noggrant definierat har det inte lämnats utrymme för producenterna att innovera eller erbjuda nya lösningar i fråga om det som upphandlingen gäller.

När det gäller innovativa offentliga upphandlingar försöker man ändra detta genom att skapa utrymme för nya lösningar och innovationer. Objektet för upphandlingen beskrivs genom mål och genom att man beskriver vad man vill uppnå med hjälp av produkten eller tjänsten (upphandling av effekt). Producenterna får frihet att presentera idéer om hur målet kan uppnås. På så sätt skapas det utrymme för innovationer. Upphandlingsprocessen har också utvidgats. Den dialog mellan producenter och beställare som föregår upphandlingen och samarbetet medan avtalet är i kraft, då den egentliga nya innovationen skapas och utvecklas, betonas.

Innovativ offentlig upphandling är ett viktigt nytt verktyg i utvecklandet av den offentliga servicen, men samtidigt ett närings- och innovationspolitiskt verktyg som först nu börjar användas. Som innovationspolitiskt verktyg kommer dess användning att utvidgas till många områden: till exempel till miljö- och trafikpolitiken. Rätt använd erbjuder innovativ offentlig upphandling de offentliga aktörerna ett nytt sätt att skapa efterfrågan på innovationer, skapa utrymme för innovationer och därigenom stödja uppkomsten av nya lösningar. Tanken om att starta upp referensprojekt hänger samman med detta tema: genom upphandlingar skapas det möjligheter för företagen att få ut nya idéer på marknaden och att visa att de fungerar.

För att potentialen hos innovativa offentliga upphandlingar ska kunna utnyttjas har man följande mål för utredningsprojektet:

1. Utvärdering av möjligheterna med innovativa offentliga upphandlingar
 - Målet med utredningen är att utvärdera regeringsprogrammets femprocentsmål (de innovativa offentliga upphandlingarnas andel av all offentlig upphandling är fem procent) ur olika aktörers perspektiv och att konkretisera olika organisationers möjligheter att införa innovativa offentliga upphandlingar.
 - Som resultat av utredningen får man en bedömning av möjligheterna att använda sig av innovativ upphandling i fråga om olika sektorer och aktörer och av de innovativa upphandlingarnas möjligheter att stödja förverkligandet av de samhällliga målen inom olika sektorer.
 - Som resultat av utredningen får man en metod för att systematiskt utvärdera och mäta genomförandet, omfattningen och utvecklandet av innovativa offentliga upphandlingar.
2. Fastställande av effekterna och utveckling av mätningen som ett led inom offentliga upphandlingar.
 - Ett mål med utredningen är att kartlägga de mest lovande inhemska och internationella förfarandena, där beskrivningen av objektet för upphandlingen via det effektmål som har satts för den stöder olika politiska mål, företagets tillväxt, en förnyelse av samhället och sporrandet till innovationer.
 - Ett mål med utredningen är att utveckla verksamhetsmodeller där objektet för upphandlingen beskrivs via det mål (effekten) som har satts för den och där man i samarbete med dem som ger anbud skapar lösningar som det finns även större intresse för och att på så sätt erbjuda möjligheter till referensprojekt som är livsviktiga med tanke på exporten.
 - Som resultat av utredningen får man fram en metod för att utvärdera och mäta effekterna av upphandlingarna.

Eventuella kopplingar till statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:

Ansluter sig till cleantech-strategin, den bioekonomiska strategin och strategin för hälsobranschen. Har beröringspunkter med flera av de mål som nämns i publikationen "Handlingsplan för genomförande av spetsprojekten och reformerna i det strategiska regeringsprogrammet". Ansluter sig till miljöministeriets TEAS-tema "konsumtion, produktion och naturresurser".

Utredningen stöder också regeringsprogrammets mål att stärka en försökskultur via en utveckling av metoderna för att mäta effekter. Förmågan att mäta och testa effekten av olika utkast till tjänster och åtgärder utgör en viktig del av ett utvecklingsförfarande som grundar sig på försök.

Informationsproduktionens huvudsakliga former:

Sådan information som stöder genomförandet av regeringens verksamhetsplan, inbegripet nulägesanalyser. Jämförande information om andra aktörers lösningar som stöder den praktiska upphandlingen och dem som ska utveckla upphandlingen. Information som stöder utvärderingen av olika arbetsätt och verksamhetsalternativ. Information som behövs för mätningen och utvärderingen av tjänsternas och de politiska åtgärdernas effekt.

8.4 Vilka lärdomar ger internationella erfarenheter i frågor som gäller ursprungsbefolkningen?

Belopp: 165 000 €
Tidsplan: 2016

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

Projekt som gäller Finlands urfolk samerna, såsom ratificeringen av ILO:s konvention nr 169 om ursprungsfolks rättigheter, har beretts under flera regeringsperioder. Den regeringsproposition om ratificering av ILO:s konvention nr 169 som överlämnades under den förra regeringsperioden är ännu under behandling i riksdagen.

De projekt som gäller samerna som ursprungsfolk har ofta lett till konflikter och det har uppstått svårigheter med att driva dem vidare. Som underlag för att gå framåt i dessa ärenden behövs det nu bättre information om de internationella åtagandena inom området och utifrån dem konkret rättsjämförande information om hurdana lösningar som länder som är jämförbara med oss har kommit fram till i fråga om ursprungsfolkens rättigheter, bland annat i frågor som gäller jordrätt, samt vilka element de har tagit med i definitionerna av ursprungsfolk. Sådan information har inte tidigare varit tillgänglig i en sådan här omfattning. Undersökningen skulle alltså ge väsentligt mervärde och informationen skulle kunna användas inte bara i fråga om lösningar som gäller ILO:s konvention nr 169 utan också för andra projekt som gäller samernas ställning.

Det är fråga om en rättsjämförande undersökning där man också använder sig av ett tvärvetenskapligt tillvägagångssätt. I undersökningen klarläggs först vilka internationella avtal och åtaganden som gäller ursprungsfolkens rättigheter samt deras tillämpningspraxis. De länder som ska tas med i jämförelsen mellan länder är förutom de nordiska länderna åtminstone Kanada och Nya Zeeland samt utvalda länder som har ratificerat ILO:s konvention nr 169. Jämförelsen ska också inbegripa relevant material som gäller Finland, såsom de rekommendationer om samernas ställning som har getts av internationella övervakningsorgan för konventioner samt HFD:s praxis i fråga om sametingslagen. Utifrån jämförelsen tas det fram konkreta sammanfattningar av erfarenheterna och alternativen när det gäller ställningen som urfolk, jordrätt och definitioner.

Undersökningen kräver god kännedom om internationell rätt och människorättsnormer samt metodiska färdigheter att utföra en rättsjämförande undersökning. I forskningsgruppen bör det även finnas sakkunskap från andra vetenskapsområden (närmast samhällsvetenskaperna).

Eventuella kopplingar till statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:

Undersökningen är kopplad till den inledda ratificeringen av det internationella avtalet och den planerade lagberedningen. Det finns inga uppgifter om någon motsvarande undersökning.

Informationsproduktionens huvudsakliga former:

Inom ramen för undersökningen ska man skaffa fram och jämföra internationella uppgifter samt ta fram verksamhetsalternativ som underlag för beslutsfattandet.